Nʳᵒ 112

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 18 Września v. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 7 września.

We wtorek d. 5 t. m jako w dniu ś. *Elżbiety*, i imienin NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEYMOŚCI PANUJĄCEY w kościele katedralnym Nayświętszey Panny Kazańskiey i wszystkich kościołach stolicy śpiewane było uroczyste *Te Deum*. Wieczorem miasto zostało oświecone. (*le Cons. Impar.*)

Podług *Ruskiego Inwalida*, z dnia 6go i 7go września, przez Naywyższy Rozkaz dzienny, wydany w Warszawie d. 19 sierpnia:

JEGO CESARSKA MOŚĆ, na odbytem dnia 18 teraźnieyszego sierpnia ćwiczeniu półków jazdy Leibgwardyi Oddzielnego Korpusu Litewskiego: Podolskiego kiryssyerów i Ułańskiego JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA, Polskich woysk Leibgwardyi konnych strzelców i 3go ułanów, znalazłszy wzorową sprawność i porządek, znajomość swey rzeczy, dokładność, żywość i spokoyność we wszystkich poruszeniach, oświadcza JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZOWI zupełną SWĄ wdzięczność, i zadowolenie wszystkim tym woyskom: w szczególności zaś Dowódzcy brygadnemu i Leibgwardyi Ułańskiego JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI półku, Jenerał Majorowi *Albrechtowi* 1mu, Dowódzcom półkow: Leib-gwardyi konnych strzelców Jenerałowi brygady *Kurnatowskiemu*, Podolskiego kiryssyerów Jenerał Majorowi *Knorringowi* 2mu; Półkownikóm, którzy dowodzili półkami: Podolskim kiryssyerów *Proszyńskiemu*; Ułańskim JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA *Sztrandmanowi* 3mu i konnych strzelców *Jagminowi*, Dowódzcy 3go półku ułańskiego Półkownikowi *Korytowskiemu*, Półkownikom, którzy dowodzili dywizyonami Leib-gwardyi półkow: Podolskiego kiryssyerów, *Pęcherzewskiemu* i Baronowi *Dryzenowi* 2mu; Ułańskiego JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZA *Markowu* 3mu i *Josselianowi*, konnych strzelców *Zielonce* i Podpółkownikowi *Romanowi*; Dowódzcom dywizyonów 3go półku Ułańskiego, Majorom *Bogusławskiemu* i *Chmielewskiemu*; oraz wszystkim PP. Sztabs-i-Ober Oficerom: a dla niższych rang przeznacza po rublu srebrem, po funcie mięsa i porcyi wódki dla każdego.

JEGO CESARSKA MOŚĆ, oglądając Szpitale woyskowe Rossyyski i Polski, i znalazłszy w nich odznaczający się porządek, sprawność i czystość, oświadcza JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZOWI zupełną SWĄ wdzięczność, za tak odznaczający się porządek w tych Szpitalach, i zadowolenie Naczelnikowi Głównego Sztąbu JEGO CESARSKIEY WYSOKOŚCI CESARZEWICZOWI Jenerał Porucznikowi *Kurucie*, za szczególną jego gorliwość w utrzymaniu tych Szpitalow w takim stanię; również zarządzającemu Ministeryum Woyskowém Jenerałowi dywizyi *Hauke*, Etatu Kommissoryatskiego 5tey klassy *Kołotowu*, Dozorcom szpitalow Majorom: Rossyyskiego *Naletowu* i Polskiego *Celińskiemu*, Korpusnemu Sztabs-Doktorowi Oddzielnego Korpusu Litewskiego Radcy Dworu *Kuczkowskiemu*, Głównemu Lekarzowi Szpitala Rossyyskiego Radcy Dworu *Dubieckiemu*; pełniącemu obowiązki Głównego Doktora Polskiego Woyska Dywizyynemu Doktorowi *Baldofowi*, Głównemu Doktorowi Szpitala *Szwienckiemu*, i wszystkim należącym do nich urzędnikom medycznym.

Przeszłego tygodnia, po długiey chorobie, i z powszechnym wielkim żalem, zakończył tu dni życia swego, Hrabia *Piotr Konownicyn*, Jenerał piechoty, JEGO CESARSKIEY MOŚCI Jenerał Adjutant, Główny, Dyrektor korpusow paziów i kadetów, wielu orderów kawaler. Wyprowadzenie ciała jego odbyło się w sobotę, ze zwyczaynemi honorami woyskowemi. Towarzysze jego służby i podległi, wszyscy oraz dobrzy spółobywatele, zwłokom dostoynego tego męża oddali cześć w wylewie łez szczerey wdzięczności i żalu. W krótkim czasie spodziewamy się ogłosić bijografiją tego znakomitego wodza woysk rossyyskich, który umarł mając 57 lat wieku i pracowitego żywota. (*Ruski Inwalid.*)

KRÓLESTWO POLSKIE

(z *Kuryera Warszawskiego*)

Warszawa dnia 20 września.

Zaonegday, jako w rocznicę zgonu ś. p. JW. Izabelli z Tymanow *Kozłowskiey*, Senatorowey Państwa Rossyyskiego, przy stosownem nabożeństwie w kościele Powązkowskim, położony został pomnik, przez W. Franciszka *Witkowskiego*, dopełniającego ten obrząd w imieniu familii.

Warszawa dnia 21 września.

Xiążę *Fryderyk Eugeniusz* Wirtemberski przybył do tuteyszey stolicy.

Wczoray wieczorem przysłano do redakcyi Kuryera, młodego węża, mającego do 7 cali długości. Przyłączony list donosi, iż ten wąż, wczoray o godzinie 5 popołudniu, w czasie deszczu, spadł z powietrza na dziedziniec pałacu zwanego Sapieżyński, przy ulicy Zakroczymskiey, na co patrzało kilkadziesiąt ludzi. Ten wąż jeszcze żyje; dziś został odesłany do tuteyszego gabinetu historyi naturalney.

Portret Jenerała *Kościuszki* rysowany w Szwaycaryi z natury, na rok przed zgonem jego, a litografowany teraz przez JP. *Letrona*, znayduje się u niegoż pod Nem 456, na krakowskiem przedmieściu za zł. 6. Przy tym portrecie jest dokładne, naśladowanie własnoręcznego podpisu Kosciuszki.

W xięgarniach warszawskich znayduje się drugie wydanie świeżo wyszłego dzieła: Rys historyi polskiey przez Józefa *Miklaszewskiego*. Jest przytém 5 kart jeograficznych. Errata drukarska, gdyby się w jakim exemplarzu na końcu nie znalazła, gratis daną będzie w drukarni *Glucksberga*. Rozbior krytyczny tego dzieła czyni zaszczyt Autorowi, a teraz przy rozpoczęciu nauk, młodzieży użytecznym bydź może.

Warszawa dnia 22 września.

Xiążę *Eugeniusz Wirtembereki* wyjechał z *Warszawy*.

Wacław *Hanka*, w *Pradze*, wynalazł naydawnieyszego, ile dotąd wiadomo, prawa czeskiego rękopism z XIV wieku, który pod względem starożytnego języka Słowiańskiego, wiele osobliwości ma w sobie zawierać. Dla miłośników Słowiańszczyzny byłoby pożądaną rzeczą, aby rękopism ten drukiem mógł bydź ogłoszony.

MIASTO WOLNE KRAKOW.

Dnia 12 września.

(z *Gazety Warszawskiey.*)

Wczorayszy dzień przypomniał Krakowianom naydroższy obowiązek wdzięczności ku Nayjaśniey-

szym Protektorom. Obchod stowarzyszony z uczuciami serc naszych, ze zwyczayną odbył się uroczystością. Zwiastował go mieszkańcom huk moździerzy razem ze wschodem słońca. Koło godziny 10tey odprawiło się wielkie nabożeństwo w kościele *Panny Maryi*, w obecności władz krajowych i tłumu zgromadzonego ludu, który w modłach swoich do Stwórcy, za powodzenie trzech Nayjaśnieyszych Opiekunów, wyszczególniał imie N. Alexandra Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego, z powodu połączoney z tym dniem błogosławionym dla *Krakowa*, uroczystości imienin Jego.

Na obiedzie u JW. Prezesa Senatu, do którego zaproszeni byli JWW. Rezydenci Trzech Opiekuńczych Dworow, Senatorowie, Naczelni Urzędnicy władz krajowych, duchownych i cywilnych, członkowie akademii, tudzież inne osoby: spełniano toasty za *zdrowie i powodzenie Trzech Nayjaśnieyszych Protektorow*, a w szczególności: *Niech żyje Nayjaśnieyszy* Alexander *Cesarz i Król, którego dziś razem uroczystość imienin obchodzimy! Oby wysłuchać raczył życzeń wdzięcznego sobie ludu!* Nawzajem JWW. Rezydenci spełnili toast: *Za pomyślność rzeczypospolitey*. Muzyka, woysko i huk z moździerzy, towarzyszyły tey narodowey uczcie. W tymże czasie, zapowiedziana uczta dla robotnikow około upięknienia miasta, odbyła się na piękney równinie, na mieyscu dawnych wałow na przeciw ogrodu *Krzyżanowskiego* usypaney. 300 robotników płci obojey hoynie uraczonych zostało. W pośrodku tego mieysca wystawiono słup, przeszło 10 sążni wysoki, który na swoim wierzchołku miał nagrodę dla tego, kto jey dosięgnąć potrafi. U nas nie trudno o takich. Chłopek wieyski wlazł tam odrazu; i zabrał nowe bóty, czapkę, butelkę wina i zł. pol. 25. Zachęcony powtórną składką kilkunastu złotych, dwa razy jeszcze dokazał tey samey sztuki, która obecnym widzom, tłumnie zgromadzonym, zdawała się bydź niepodobną do wykonania. Wieczorem całe miasto rzęsisto oświecone zostało. Na gmachach rządowych jaśniały piękne transparenta, na cześć Nayjaśnieyszych Protektorow. Ulice napełnione do poźney nocy tłumami mieszkańców rozmaitego stanu, rozlegały się wesołemi i wdzięcznemi okrzykami. Powszechnie uważano, iż tegoroczna uroczystość nadzwyczay była radośnie obchodzoną.

Austrya.

Wiedeń, dnia 12 września.

(z Gazety Warszawskiey.)

Hrabia *Golowkin*, nadzwyczayny poseł i pełnomocny Minister *Rossyyski*, obchodząc wczoray rocznicę imienin Nayjaśnieyszego Monarchy swego, dał wspaniały obiad na 80 osób. Byli na nim wszyscy obecni tu ministrowie stanu, pierwsi urzędnicy, jenerałowie, posłowie i ministrowie zagraniczni, i bawiący tu znakomici Rossyanie.

Tryest dnia 30 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Związek między Zjednoczonemi Stanami północney Ameryki i *Senatem Greckim*, niepodpada już żadney wątpliwości: Wiadomo, iż Zjednoczone Stany nie mają dyplomatycznych stosunkow z Portą, zatym mogą działać podług woli swojey.

Według odebranych tu wiadomości z *Korfu* pod d. 16 b. m., Turcy jeszcze przed przybyciem floty swojey, rozpoczęli działania wojenne w *Morei*, wylądowawszy z *Lepanto*. Grecy twierdzą, iż jakieś okręty *Chrześcijańskie* przewiozły turków przez ciaśninę morską. W tymże czasie *Jussuf*, Basza w *Patras*, posunął się lądem ku *Argos*. Plan turków okazuje taktykę europeyską.

Listy prywatne z *Cefalonii* pod 14 sierpnia donoszą o zajęciu *Vostitza* i *Xilocastro* przez *Jussufa Baszę w Patras*, chcącego się połączyć z turkami, którzy wysiedli w *Lepanto*. Słychać, iż turcy oba te miasta zrównali z ziemią, i wszystkich mieszkańców wycięli.

Turcya.

Stambuł dnia 10 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiey)

O wypadkach w Grecyi, rozchodzą się tu rozmaite wieści, w miarę tego, jak ten, który je rozgłasza, sprzyja turkóm lub grekóm. Poseł francuzki żalił się, iż nie otrzymał kopii urzędowey noty z d. 10 lipca, względem mianowania nowych Hospodarów. Reis-Effendi mu tego odmówił.

O działaniach wojennych z Persami i Grekami, mamy tu bardzo sprzeczne wiadomości. Turcy sobie przypisują zwycięztwa: a ci, którzy im nie sprzyjają, Persom. Nayważnieyszém byłoby potwierdzenie wiadomości, którą miano odebrać z *Teheranu*, iż Pan *Willock*, poseł angielski, domagał się pasportu od Szacha, lecz mu odmówiono. Co się tycze stosunków greckich, rozchodząca się tu od niejakiego czasu pogloska, a coraz więcey nabierająca podobieństwa do prawdy, iż Zjednoczone Stany północney Ameryki pomagać będą grekom, wzbudza niejaką obawę. Na dowód przytaczają, iż Emissaryusze innego Mocarstwa morskiego, przybyli na wyspy *Tino*, *Syra* i *Milo*, dla zachęcania mieszkańców, aby się udali pod opiekę tego Mocarstwa.

Wychodząca w *Smyrnie* gazeta pod napisem: *Dostrzegacz Wschodni*, wyraża: „Przed zaszłą klęską wyspa Scio miała 120,000 ludności, a teraz podług spisu, uczynionego na rozkaz Baszy, pozostało tylko 900, a i tym zagraża morowe powietrze. Firman Sułtana dozwala grekom, znayduącym się na wyspie *Scio*, lub tam powrócić chcącym, aby znowu objęli posiadłości swoje. Lecz cała wyspa *Scio* jest grobowcem, a łaska Sułtańska nie znayduje już żadnego nieszczęśliwego, któremuby rękę podać mogła. Nigdy urodzaje nie były obfitsze we wsiach mastykowych jak tego roku. Musiano 600 greków z *Czesmy* gwałtem przymusić do zbioru z pola i uprawy ziemi. Flota egipska, barbaryyska zabrała 7 okrętow greckich, i przyprowadziła do wyspy *Scio*. Swiadek jeden naoczny powiada, iż tylko kapitanów tych okrętów zabito, a maytków okuto w kaydany. *Cytadella Ateńska* musiała kapitulować dla braku wody. Konsulowie *Fauvel* i *Groppius* starali się o zachowanie warunków kapitulacyi; udało się im ocalić 400 turków; lecz 800 poszło na ofiarę zapalczywości greków.“

Listy z *Semlina* zawieraią co następuje: „Pisma publiczne nie przestają żartować sobie z wiadomości nadeszłych z *Bitoglii*, *Seres* i *Saloniki*, donoszących o zwycięztwach greków. Przez wzgląd na widok śmiertelny narodu, pasującego się z upadkiem, darować można tym, którzy takim doniesieniom wierzyli. *Churszyd Basza* opuścił *Laryssę* dnia 12 lipca i ze znacznem woyskiem ruszył do Morei. Nagle rozeszła się pogłoska, iż *Churszyd* przegrał wielką bitwę, a zaraz potym, iż tenże *Churszyd* wrócił sam z małym korpusem do *Laryssy*. W jednymże czasie przywieziono wielu rannych, a cała okolica wniosła ztąd o pobiciu woyska *Churszyda*. Biedni odurzeni *Grecy*, znaydujący się w tuteyszém mieście, cieszyli się z tego, dopóki d. 31 sierpnia, *Basza Belgradu* nie ogłosił wiadomości o zdobyciu *Morei*. Nigdy nie było okropnieyszem przebudzenie się ze snu przyjemnego. Zresztą powrot *Churszyda Baszy* do *Tessalii*, jest skutkiem oddzielenia się kapitanów greckich *Diamanthy* i *Tassis*, których zapewna zniszczyć zamyśla. Basza Belgradzki otrzymał przez 3ch tatarów doniesienie o zdobyciu *Koryntu* i *Aten*, i nakazał uroczystość z powodu odniesionego zwycięstwa.

Hiszpanija.

Madryt, dnia 24 sierpnia.

(z Gazety Warszawskiey.)

Wychodzący w *Saragossie* dziennik donosi, iż marszałek polny *Tarrijos* uderzył d. 10 b. m. w 900 ludzi, na dowódcę serwilistów *Romanillos*, który wyszedł z *Frega* ku *Cervera*, chcąc się połączyć z *Miralès*. *Romanillos* miał 2,800 woyska; lecz mimo przewyższającey siły został pokonanym.

Woysko konstytucyyne uderzyło na Trapistę w oszańcowanym obozie pod *Mequinenza*. Trapista miał 1,400 ludzi i nie czekając końca bitwy umknął.

Przeciwnicy systematu konstytucyynego w Arragonii i Katalonii poróżnili się ze sobą; ztąd przyszło do bitwy, i arragończykow zwycięzono.

Od granic hiszpańskich dnia 30 sierpnia.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Rejencya w *Seo d' Urgel* posłała adres do Króla, podpisany przez Margrabiego *Matofloryda*, Arcy-biskupa *Tarragony* i Barona *Eroles*. Oświadcza, iż życzeniem wszystkich hiszpanów jest, oswobodzenie Monarchy z więzow, w których go garstka fakcyonistów trzyma; iż rejencyą obrali wierni poddani Króla, aby zamiary ich ogłosiła Monarsze i całey Europie; iż członkowie Rejencyi przyjęli to chlubne zlecenie w przekonaniu, iż Królowi podoba się ten nowy dowod ich wierności, choćby nawet został przymuszony do podpisania przykrego na nich wyroku; iż proszą Króla, aby pozwolił nie uznawać innego rządu, ani słuchać innego wyroku, prócz tych, które junta wyda imieniem Królewskiém; proszą nakoniec Monarchę o łaskawe przyjęcie adressu, i życzą, aby radość powróciła wkrótce do pałacu królewskiego.

Kilka uwięzionych oficerów gwardyi odwołało się do zawartey z jenerałem *Palarea* kapitulacyi, na mocy którey poddali się. Kommissya woyskowa zapytała się wspomnionego jenerała, jakie miał upoważnienie i powody do zawarcia tey kapitulacyi. Odpowiedział: *Zawierając ją uczyniłem powinność moję, raz, jako woyskowy, gdy z 80 ludźmi skłoniłem 400 do złożenia broni; drugi raz, jako Hiszpan, oszczędzając rozlewu krwi ziomków moich, którzy lubo zawinili, nieutracili jednak prawa do ludzkości. Niedotrzymanie kapitulacyi i poświęcenie na ofiarę tych, którzy się na słowo moje spuścili, zhańbiłoby móy honor, i mundur, który noszę.*

Urgel dnia 28 sierpnia.
(*z Korrespondenta Warszawskiego.*)

W urządzeniu z d. 13 sierpnia, uroczystą installacyą rejencyi postanawiającém, wyrażono: „Trzey członkowie, rejencyą składający, mają nosić szarfę białą z czarnemi brzegami, jako oznakę swojey godności, i dla okazania smutku narodu, nad niewolą Królewską.

Niemcy.

Od brzegów Menu, dnia 8 września.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Królewic szwedzki, był u Króla bawarskiego na obiedzie w *Nymphenburgu*, a potém wyjechał do Szwaycaryi.

Hamburg dnia 13 września.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Dzisieysza gazeta tuteysza umieściła co następuje: Interessa greckie wzięły obrót, jakiego nayświeższe wiadomości z tego nieszczęśliwego kraju, aczkolwiek były sprzeczne z sobą, przynaymniey w takim stopniu, nie kazały się spodziewać. Pomyślnieysze dla greków doniesienia tyczyły się wypadków nad brzegami rzeki *Sperchios*; lecz cała okolica od zachodnich granic *Epiru* aż do Termopilów, była teatrem bardzo zaciętych i ustawicznych bitew, a przytoczony wyżey stan rzeczy objaśnia, dla czego dawniey dokładnieyszych i godnych wiary wiadomości w tey mierze nie odebrano. Wskutku tych bitew, turcy podbiwszy suliotów, przyjacioł greckich, przez działania mądrze ułożone, daleko się rozciągające i popierane przewyszającą siłą, posunęli się do *Liwadyi*, a tym sposobem zwycięztwo swoje rozpostarli w głąb *Morei*. Zdaje się, iż zdrada kilku dowódców greckich niemało się przyłożyła do pomyślności działań tureckich, a dalszych okropnych ich skutków zewzględu na to, co wyspę *Scio* spotkało, wyrachować nie można"

Frankfort dnia 26 sierpnia.
(*z Korrespondenta Warszawskiego.*)

Wkrótce będzie tędy przejeżdżał do wód nadreńskich Hrabia *Capodistrias*, Minister Sekretarz Stanu Państwa Rossyyskiego.

W *Akwisgranie* położono kamień węgielny do wspaniałego katolickiego kościoła.

Anglia.

Londyn, dnia 6 września.
(*z Gazety Warszawskiey*)

Dnia 3 b. m. odprawiła się rada gabinetowa w wydziale interessow zagranicznych. Byli na niey Hrabiowie, *Liverpool* i *Bathurst*, Wielki Kanclerz, Vice-Hrabiowie *Sidmouth* i *Melville*, Kanclerz skarbowy, oraz Panowie *Peel* i *Robinson*. Odtąd biegają znowu wieści o następcy zmarłego Margrabiego *Londonderry*. Według powszechnego zdania, naygodnieyszym tego urzędu jest Pan *Canning*. Inni przeznaczają Hrabiego *Bathurst*. Zgoła nic jeszcze w tey mierze niewiadomo.

Xiążę *Wellington*, wybierając się w podróż do stałego lądu, miał odebrać kilka bezimiennych listow, w których go ostrzegano, aby się miał na baczności, gdyż zamachy na jego życie poczyniono. Sam zamach (pisze gazeta *Times*) jest nader przerażającym; lecz byłby jeszcze okropnieyszym, gdyby się znaydowali anglicy, którzyby go śmieli wykonać. Nie chcemy tego taić, iż życzylibyśmy, aby poselstwo do *Wiednia*, innemu ministrowi powierzone zostało. Biegli wodzowie niezawsze są biegłymi politykami. Umysł ich jest tak pełny wyobrażeń o przewyższającey sile, iż karność konieczną w woysku, chcieliby na cały naród rozciągnąć.

Pewny szkot znakomity z nauk, będąc dawniey stawiony przed Królem w *St. James*, tak się uniosł uczuciami, iż wziąwszy rękę Monarchy trząsał nią, jakoby dawnego swego przyjaciela. Teraz za bytności Króla w Szkocyi, na pokojach w *Holyrood*, chcąc to małe uchybienie nagrodzić, jak nayściśleyszém zachowaniem przepisow etykiety, z naywiększą grzecznością pocałował podaną mu prawą rękę królewską, a Monarcha wziąwszy go czule za rękę i trząsając nią rzekł: *Przyjacielu, zwykłem się z dawnymi mojemi znajomymi tak żegnać, jak się z nimi witać.*

Pan *Hector*, ajent domu handlowego Pana *Hilton Jolifre*, i członek Parlamentu, posłał pieniądze, aby w kościele *Peterfield* dzwoniono na okazanie radości ze śmierci Margrabiego *Londonderry*.

Przybył tu Poseł z *Peru* nazwiskiem *Don Garcia del Rio*, w towarzystwie półkownika *Paroisien*, sekretarza poselstwa.

Jedna z gazet angielskich donosi, iż nim pomyślić można o korzystnym handlu z krajami południowey Ameryki, muszą wprzód tameczni mieszkańcy przyzwyczaić się do wielu potrzeb europeyskich, i przytacza podobny przykład tego rodzaju. Przed wielu latami sprowadzono znaczny transport porteru do południowey Ameryki; lecz tak mało przypadł do smaku tamecznym mieszkańcom, iż przedsiębierca tey spekulacyi, zupełnie na niey stracił; ale od tego czasu tak się oswoili amerykanie z tym napojem, iż sprzedaż jego na targach amerykańskich znaczne czyni korzyści.

Londyn dnia 7 września.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Xiążę *Wellington* zachorował nagle. Ma febrę żółciową, która, jeśli nie prędko ustanie, wstrzyma zapewne posłanie ministra angielskiego na kongres do *Wiednia*. Strona oppozycyyna, aczkolwiek oddaje sprawiedliwość talentom woyskowym wspomnionego Xiążęcia, ciągle jednak oświadcza nieukontentowanie, iż został wybrany reprezentantem *Anglii* na kongressie: Zdaje się, iż *Hrabia Bathurst* pojedzie w mieyscu jego na kongres. Rozmaite są domysły o przyczynie jego choroby, i troskliwość policyi nie zdaje się bydź bezzasadną.

Na postawie pomnika, który w *Gatton Hill* pod *Edymburgiem*, niedaleko pomnika *Nelsona*, ma bydź wystawiony, znaydować się będzie na złotey tablicy napis następujący: *Na cześć Boga, na chwałę Króla, na dobro ludu, pomnik ten, jako hołd wdzięcznego narodu; jego walecznemu i sławnemu synowi, jako pamiątka przeszłości, jako bodziec do przyszłego ducha bohatyrskiego dla mężów Szkocyi, d. 27 sierpnia 1822, a 3go roku sławnego panowania Jerzego IV, na pamiątkę łaskawego jego i pożądanego zwiedzenia swojey dawney stolicy, i mieszkania swoich przodków, wystawiony został.*

P. *Planta*, którego tyle gazet na kongres wysłało, bawi ciągle w *Anglii*.

Handel z Chinami, doznaje w tych czasach wiele nieprzyjemności, do których przykłada się

naywięcey nakazane przez tameczny rząd przeglądanie obcych okrętów, z powodu sprowadzenia znaczney ilości opium do *Chin*.

Bankier medyolański *Marietti* kupił w *Como* letnie mieszkanie zmarłey Królowey za 1,200,000 franków.

Kongress kolumbiyski dekretem swoim uwolnił rodowitych indyanów od poddaństwa przez hiszpanów wprowadzonego i uznał ich za równe prawa ze wszystkiemi mającymi.

(z *Korr. Warsz.*) Na rozkaz Parlamentu wyszła z druku ogromna xięga *in folio*, zawierająca wyszczególnienie ludności we wszystkich prowincyach W. Brytanii (oprócz Irlandyi). Obeymuje w sobie naprzód ogólne uwagi, daley porównanie ludności w latach 1700, 1750, 1801, 1811, i 1821, w którym liczono 14,391,600 mieszkańców, a 319,300 woyska lądowego i morskiego.

Nowy nasz Poseł do Hiszpanii P. *A' Court* popłynął na statku parowym, aby rychley na mieyscu stanął.

Podług doniesień z *Kolumbii*, woyna już tam zupełnie ustała, a prowincyą *Quito* wcielono do tey Rzeczypospolitey. *Boliwar* zajął miasto *Pastos*, a Jenerał *Sucre* stolicę *Quito*.

PRUSSY.

Berlin, dnia 14 września.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

W gazecie *Rządowey Pruskiey* czytamy następujący artykuł z *Solingen*: „Rozmaite publiczne pisma donoszą, iż uczniowie marburscy zamówili tu klingi do pałaszów bez tego słowa *Fürst* (Xiążę) i tym sposobem sprawili domysł, iż to uczynili w zamiarach demagogicznych. Nigdy zaś wprost uczniowie marburscy nie zamawiali tu kling; dawniey na wielu klingach był napis: *za Monarchę i Oyczyznę*: przy zamówieniach do Szwaycaryi i Ameryki można oświadczać życzenie, aby tego napisu na posyłających się tam klingach nie dawano. Na początku roku bieżącego rozeszła się pogłoska, iż przeszło 1000 kling z godłem powszechnego uczniowetwa: *honor, wolność, oyczyzna*, sprzedano dla kilku uniwersytetów, w Niemczech: a mianowicie w *Halli*. Po nayściśleyszém śledztwie okazało się, iż takie klingi posłano w kommis do *Bonn*, a zatem ich od nikogo nie zamówiono. Były to zaś stare klingi szpad, jakie nosili oficerowie francuzcy przed rewolucyą, a dla łatwieyszego ich przedania, miecznik dał na nich powyższy napis. Któż znayduje radość w rozsiewaniu takich, zupełnie fałszywych, pogłosek? Jakiż ma w tém cel?"

Berlin dnia 17 września.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Królewicowie Pruscy *Wilhelm* i *Karol*, synowie Monarchy naszego, wyjechali do *Koblens*.

Baron *Rayneval*, nadzwyczayny poseł i pełnomocny minister francuzki przy dworze naszym, udał się z tuteyszey stolicy do *Wiednia*.

PORTUGALIA.

Lisbona dnia 15 sierpnia.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Dziennik *Diario do Governo* umieścił 5 listów pisanych do Xięcia Rejenta w Brezylii d. 1 i 2 sierpnia. Pierwszy obeymuje rozkaz niezwłócznego wyśledzenia przyczyny, dla którey deputowani z *Minas Gereas*, i innych zamorskich prowincyy nie przybyli na kongres do *Lisbony*. Według drugiego listu, Xiążę Rejent ma póty w Brezylii pozostać i rządzić temi prowincyami, uległemi stanom, póki polityczna konstytucya Portugalii nie zostanie ogłoszoną. Pod koniec tego listu poleca Król Xięciu Rejentowi mianowanie ministrów, których mu przedstawił. W trzecim liście, znayduje się surowy rozkaz Króla dopełnienia dekretu z d. 23 lipca r. b., uznający za niebyły dekret wcześnieyszy z d. 23 lutego, który dozwala zebrać się stanom brezyliyskim. W czwartym liście, powtarza Król, aby dekret z d. 23 lipca niezwłócznie został przywiedziony do skutku; gdyż i zwołanie stanów brezyliyskich przechodzi władzę Xięcia Rejenta. W piątym nakoniec liście znayduje się rozkaz uskutecznienia dekretu królewskiego z d. 2 lipca r. b., przez który członkowie junty tymczasowey w *St. Paul*, którzy d. 24 grudnia 1821, podali notę Xięciu Rejentowi, tudzież 4 osoby, które d. 26 stycznia r. b. napisały odezwę do Xięcia Rejenta, mają bydź bez zwłoki pod sąd oddane.

SZWECYA.

Sztokolm dnia 30 sierpnia.
(*z Korrespondenta Warszawskiego.*)

Dyrekcya magazynów kazała wyprzedać część zboża na składach we Włoszech będącego, summa ztąd wynikła, wynosi 80,000 ri. pol.

W tych dniach przesłana będzie do *Lubeki* znaczna ilość srebra, po większey części w piastrach dla utrzymania dalszych działań wexlowych i zapobieżenia podnoszeniu się papierow.

DANIJA.

Kopenhaga dnia 10 sierpnia.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Pozwolono w kraju naszym płacić podatki zbożem, rachując korzec berliński żyta po talarze, jęczmienia po 16 srebrnych groszy, a pszenicy po talarze i 11 srebrnych groszy.

AMERYKA.

Filadelfia dnia 10 sierpnia.
(*z Korrespondenta Warszawskiego.*)

Puerto Cabello, mocna twierdza w Ameryce południowey, ciągle się broni, i bez wątpienia będzie się opierała, dopóki flotta hiszpańska wyższości nad flotą amerykańską nieutraci.

Senat Stanów Zjednoczonych składa się ze 48 członków, a kongres odbywać się mający, 18ty od epoki wyswobodzenia się, będzie się składał z 212 reprezentantów. Liczba ta zastosowana jest do ludności prowincyy. I tak Nowy York wyszle 34, Pensylwania 26, północna Karolina 13, Georgia 7, Luisiana 3, Missouri 1 i t. d.

Podczas obchodu roczniey niepodległości północno amerykańskiey, mieszkańcy prowincyi *Tenessei* ofiarowali Jenerałowi *Jackson* kosztowną szpadę.

W Nowym Yorku pokazały się ślady żółtey gorączki, lecz środki wcześnie przedsięwzięte niedozwoliły jey się rozszerzać.

Okręt przybyły od południowych brzegów donosi, iż *Boliwar* na czele 20,000 woyska uderzył na twierdzę *Porto Cabello*, lecz zdobycie jey utratą 7,000 ludzi opłacił, Hiszpani zaś utracili 12,000 woyska i dowódcę.

Kurs petersburski dnia 5 września: dukat holenderski nowy 11 r. 40 kop. Zmiana złota 2 r. 88 kop. Zmiana srebra 2 rub. 72 kop.

Nieustający dochod kommissyi umorzenia długow:

6% assygn.	po	— 100	procentow
6% brzęczącą monetą		— 96	
5% takaż		— $81\frac{1}{4}$	

Kurs wileński na assygnaty od dnia 15 września: rubel srebrny 3 rub. $80\frac{1}{2}$ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 78, stary r. 11 kop. 59, imperyal r. 36 kop. $92\frac{1}{2}$.

Wolno drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 18 *Września Roku* 1822 *v. s.*

Loterya.

Na loteryą w St. Petersburgu, którey plan umieszczony jest w 11 a doniesienie w 78 numerze Kuryera Litewskiego, składającą się ze czterech majątków nieruchomych i z 1,322,000 rubli assygnacyynych, w 6009 wygranych i 17 premiach, można dostać biletów: w Wilnie: w Izbie Powszechney Opieki, w kaznaczeystwie powiatowém i u kupca Salomona Heymanna, a w miastach gubernii Wileńskiey: w powiatowych kaznaczeystwach, bez żadnego naddatku do ceny biletow, na przesyłanie pieniędzy z wyprzedaży biletow pochodzących, z powiatow do Wilna i z Wilna do St. Petersburga.

Ogłoszenie.

1. *Sąd Główny Wileński Departamentu 2go niniejszem w Gazecie Kuryera Litewskiego pomieszczeniem podaje do wiadomości: że na osnowie uczynionego w Departamencie tymże rozporządzenia, z 1 oktobra idącego 1822 roku rozbierać będzie sprawy appellacyyne, in tractu zaś tych zapisane w regestrze remissyynym.*

Wolno drukować. Szymon Zawisza Prezydent.

Oświadczenie.

1. Roku 1822 miesiąca augusta 28 dnia. Oświadczenie z naysolenniejszém zażaleniem imieniem WWJPanow Stanisława jako męża, a Floryany z Gudowiczow w pierwszym zamęźciu Wincentowey Sobolewskiey Czesnikowey a teraz Mackiewiczow Sekretarzow i Regentow b. Rotmistrzow woysk polskich przeciwko WWJPanom Adamowi i Juliannie z Sobolewskich primo Izydorowey Strawińskiey Chorążyney oycowi i macosie, Karolowi synowi Romanowskim Mostowniczym powiatu Wiłkomierskiego, Teodorowi Jamontowi Chorążemu powiatow. Xięstwa Żmudzkiego o to: obżałowana Julianna z Sobolewskich była Strawińska teraźnieysza Romanowska siostra pierwszego męża żałującey Mackiewiczowey, po nie małych i z uciskiem delatorki w różnych subseliach wiedzionych procederach w roku 1819 miesiąca julii 14 dnia w Sądzie Ziemskim powiatu telszewskiego przez oczywisty ugodliwy Dekret kończąc kłótnią razem przy mężu nieżyjącym Izydorze Strawińskim za summę talarow bitych 2,300 dobra Szołpiany z poddanemi i karczmą w powiecie rosieńskim leżące w zastaw oddała, który to majątek w skutek powyższego zastawno-ugodliwego Dekretu prawnie oświadczająca się Mackiewiczowa zadzierżała, a żadnych wówczas przy pomienioney ugodzie obżałowana Strawińska z zeszłym swym mężem nie mając dalszych ciężarow w skutek tylko testamentu 1816 roku miesiąca julii 31 dnia pisanego, a miesiąca 8bra 13 dnia w kancelaryi ziemskiey Rosieńskiey lokowanego, nieżyjącego Wincentego Sobolewskiego rozpisane summy opłacić oboje na się przyjęli obowiązek, i ewikcyą nie tylko na dobrach Szołpiany, ale też na Strażławki w tymże powiecie rosieńskim lokacyą mające, oraz wszelki majątek wnieśli, lecz wkrótce z obżałowanym Jamontem na wyrażone Stroszławki prawo zastawne górą na tysiąc Tal. bitych zformowali, i gdy dni życia Izydory Strawiński ukończył, obżałowana teraźnieysza Romanowska całą ruchomość zmarnotrawiła, a powtórzywszy dopiero zamęźcie za obżałowanego Adama Romanowskiego, jak lata pogłoska, niewiadomo w jakich powiatach i niewiadomo jakie trandzakta poformowali, i multiplikując debita ku krzywdzie istotney possesorki i zastawniczki, ucisnąć postanowili. Za tym takie postępki obżałowanych zażalając, aby jako na onerowane majątki nikt kredytow żadnych obżałowanym Romanowskim czynić nieważył się, przez niniejsze oświadczenie żaląca Mackiewiczowa oznaymuje i zapowiada, iżeby całey Publiczności było wiadomem, i nikt niewymawiał się niewiadomością, przez Gazetę Kuryera Litewskiego ogłosić postanawia, jakowe oświadczenie z processem jako mąż i umocowany od żony podpisuję. Pisan jako wyżey. Stanisław Mackiewicz Sekretarz Regent były Rotmistrz woysk polskich.

Roku 1822 miesiąca septembra 4 dnia przed Aktami Jego Cesarskiey Mości Ziemskiemi Powiatu Telszewskiego stawając obecnie WJPan Stanisław Mackiewicz Sekretarz Graniczny Regent b. Ziemski Telszewski i Rotmistrz woysk polskich to oświadczenie do akt podał.

Przyjęto Ignacy Dowkont Ziemski Aktowy powiatu telszewskiego przysięgły Regent.

Takowe oświadczenie z processem może bydź w Gazecie Kuryera Litewskiego umieszczone Aloizy Gadon Sędzia Ziemski Telszewski i kawaler.

1. Oświadczenie Imieniem JW. Wincentego Bielikowiczą b. Marszałka powiatu brasławskiego i kawalera, czyni się w rzeczy następney: po dekrecie remissyynym w Sądzie Głównym Litewsko Wileńskim 2go Depertamentu na d. 9 miesiąca januaryi teraźnieyszego roku ogłoszonym, na wszelkie oświadczającego się fundusze ustanowiony Sąd Taxatorsko Exdywizorski, gdy już zjazd pierwszy od dnia 20 miesiąca februaryi odbył, a nadto gdy i powtórny zjazd od dnia 1 augusta także idącego roku za ostateczny w dobrach Kozaczyznie w powiecie brasławskim determinowany dopiero exekwuje, a tak wszelkie już interesa prawne w któreykolwiek juryzdykcyi byłe i bydź mogące do jednego Sądu Taxatorsko Exdywizorskiego przeniesione zostały i należą. Zatém gdyby przez niewiadomość tak o remissie Sądu Głównego jako też o czynnym oney przez Sąd Taxatorsko Exdywizorski wykonywaniu ktokolwiek z pretensorow i w którychkolwiek guberniach w Sądach powiatowych dekretow i innych judicatow z oświadczającym się nie otrzymał, wszystkie więc w ogólności przeze mnie różnym osobom plenipotencye do spraw i wszelkich innych interessow wydawane coiam i za nieważne ogłaszam, a tylko w mocy nieporuszoney dwie plenipotencye, jednę W. Janowi Drozdowskiemu adwokatowi Sądow Głównych, drugą W. Symonowi Chodyce Adwokatowi subsseliow brasławskich ad jure agendum służących zostawuję, i w tém niniejsze oświadczenie do akt powiatowych podając własnym umacniam podpisem. Dat 1822 miesiąca augusta 7 dnia.

Wincenty Bielikowicz Jenerał Major woysk polskich b. Marszałek powiatu brasławskiego kawaler orderu ś. Anny 2giey klassy.

Roku 1822 miesiąca augusta 15 dnia przed aktami ziemskiemi powiatu brasławskiego stawając osobisto JP. Kazimierz Wilimkiewicz, takowe oświadczenie autentycznie sporządzone do akt podał, które że jest w xięgi wpisane pod N 207 przy wycisnioney urzędowey pieczęci poświadcza się.

Przyjąłem Felicyan Alexandrowicz Ziemski Brasławski Regent.

Takowe oświadczenie wolno drukować w Kuryerze Litewskim. Prezes Grodu Zawileyskiego i Exdywizyi Ignacy Chodźko.

Podrad.

2. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. W skutek odniesienia się do Zarządzającego Gubernią Wileńską JW. Vice-Gubernatora i Kawalera Horna, polnego prowiantskiego kommissyonierstwa 1go piechotnego korpusu, dla targow na reparacyą budowli w mieście Telszach, prowiantskim magazynem zaymowaney, naznaczone terminy: 1szy 25, 2gi 27, a 3ci 29 teraźnieyszego

7bra; a zatém życzący mieć udział w takowych targach, i przyjąć na siebie wskazaną reparacyą budowli, zechcą jawić się z dostatecznemi kaucyami na naznaczone terminy do Wileńskiey Skarbowey Izby. 7bra 14 dnia 1822 roku.

Assesor Kazimierz Nowicki.
Sekretarz Wierzbicki.
Naczelnik Stoła Kowalenok.

Przedaż Towarow.

2. Od Wileńskiey Składowey Tamożni przez ninieysze ogłasza się: iż w niey we trzech terminach, a mianowicie: 1szym dnia 21go września, 2gim dnia 27, i trzecim ostatecznym dnia 3 oktobra, przedawać się będą z publicznego targu od godziny 8mey zrana, skonfiskowane towary mianowicie: bawełnianych towarów białych kanifasu 1 sztuka 46 arszynow, piki 3 sztuki 55¼ arsz., ptyfeniu 12 szt. 166 arsz., muślinu na 3 chustki kobiecie, ponczoch białych 36 par, czarnych 18 par; kolorowych bawełnianych towarow: kolorowego kolenkuru 17 sztuk 602½ arszynow, demikotonu 6 sztuk 185½ arszynow, cycu 8 sztuk 280¼ arszyn., nankinu 2 sztuki 71 arszyn; jedwabnych materyy: 10 reszt 105½ arszyn., gazy 3 szt. 28 arszyn., rypsu 4 szt. 45¾ arszyn., tafty szerokiey 1 szt. 14 arszyn, połaxamitu 1 reszta 1 arsz. 15 wierszkow, wiązanych kosinek 9, bajaderek 4, wstążek 45 szt. 819½ arsz.; półjedwabnych materyy: 10 sztuk i 1 reszta 228¼ arszyn., płótna 6 szt. 263 arszy. 11 wierszkow, przezroczystego płótna na zasłony 32 szt. 208 arszyn., chustek niciauych 2 tuziny, materyy wełnianych na kamizelki 20 reszt 24 arszyn. bawełną przetykanych 6 szt. 114 arszyn., bomby 19 szt. 709¾ arszyn., kazimierku 3 szt. 1 reszta 78¼ arsz., flanelli 2 szt. 63½ arszyn., dywanow nowych 2, stary 1, i wełnianych damskich chustek z kolorowemi brzegami 39, kapeluszow damskich słomianych 20, rękawiczek damskich skórzanych długich 24 pary, krótkich 120 par, bisióru w różnych kolorach 4 funty. 1822 roku, d. 13 septembra. Zarządzający Fon Smitten.

Za Sekretarza Multiański.

Przedaż.

3. Od Litewsko-Grodzieńskiego Rządu Gubernialnego ogłasza się, iż tuteyszey gubernii powiatu nowogródzkiego w miasteczku Horodyszczu, trzy domy drewniane i kramy tamecznego mieszkańca żyda Wolfa Wilbiszewicza, który się zadłużył skarbowi z różnych dostaw 20,252 rubli 70 kopiejek assygnacyami, za nieprzybyciem nikogo z życzących do ich kupienia na terminy dawniey naznaczone, teraz nanowo naznaczają się przez publiczne targi na przedał, do kupienia których wzywają się życzący, którzy też obowiązani stawić się dla targow na terminy pierwsze dwa w dniach 19. i 20 przyszłego oktobra miesiąca, jak pierwiey, do mieyzkiego nowogródzkiego ratusza, a na trzeci ostateczny do tego Rządu za trzy miesiące od dnia wydrukowania, które będzie poźniey w Sanktpetersburskich lub moskiewskich gazetach. Dnia 25 augusta 1822 roku.

Expedytor Sekretarz Kollegialny Krupowicz

Oświadczenie.

2. Niżey podpisany Xawery Graf Grabowski czynię oświadczenie z następnego powodu: po zeyściu z tego świata, JW. Maryi z Potockich Grafowey Grabowskiey Krayczyney Litewskiey, Matki oświadczającego się w roku 1819, objąwszy majętność Teolin, znalazłem ten majątek znacznie obciążany długami, już przez zeszłego Krayczego Grabowskiego, jako dziedzica, już przez zeszłą Krayczynę Grabowskę, jako wniosek swóy na tymże majątku oparty i ubezpieozony mającą, pozaciąganemi, powodem czego matka załącego się za swoje długi ewikcyą opisywała na Teolinie, oddzielnie zeszły Alexander Graf Grabowski Pułkownik leyb-gwardyi Rossyyskiey i kawaler, brat oświadczającego się, w nadzieję spodziewanego po rodzicach spadku zostawił i swoje długi, siostra załącego się JW. Pelagia z Grabowskich Grafowa Grabowska Koniuszyna Litewska po swém zamążpóyściu nie została gotowemi pieniędzmi wyposażoną, lecz kontentowała się obligami zeszłey matki mojey i nas braci po objęciu majątku Teolina i przeświadczeniu się o ciężarach ony obarczających, wraz miałem zamiar, oddać ony na satysfakcyą wierzycieli, jako jedyny po rodzicach pozostały fundusz. Lecz niechcąc na siebie ściągnąć aklamacyi, a bardziey szanując popioły rodzicow moich, którzy przez nieszczęsne krajowe okoliczności do tego stopnia interesa swoje doprowadzić byli zmuszeni, zachęcony oraz przez stryja mojego JW. Koniuszego Litewskiego Grabowskiego, naywiększą summę na Teolinie mającego, który przez szczególne do mnie przywiązanie, mnieyszy nawet pobierał od swey summy procent, niżeli z prawa mu się należał, zdecydowałem się był choć z pracą i trudami, oraz ryzyką własnego majątku dzwigać interesa na Teolinie przez rodzicow moich oparte w nadziei, że kiedyżkolwiek zaspokoiwszy wierzycieli utrzymam ten majątek w imieniu. Jakoż nayprzód wypuściłem w trzyletnią dzierżawę dosyć pomyślnie majątek Teolin, z jakowey percepty i z dalszych moich funduszow w roku 1819 nie tylko akuratnie zapłaciłem wszystkim kredytorom procenta roczne i zaległe oraz kilkanaście tysięcy kapitału potrafiłem zmieść ciężaru z tego majątku, a tak pełen byłem nadziei, że przez te trzy lata dzierżawy potrafię w lepszym stanie postawić interesa, i tak koleją awansując nie przyydę do tey ostateczności, jaką przy objęcin majątku po rodzicach przewidywałem, lecz Opatrzności inaczey się podobało. W roku 1820 jak wiadomo całemu powiatowi, w miesiącu julii, kiedy się samo żniwo zaczynało, wypadł tak wielki grad, że włościanom majątku Teolina w zupełności, oraz w części i polętki dworne odbił tak dalece, że wraz tymże włościanom dadź zboża na zasiew, i przez cały rok onych karmić, a possesorom znaczną z dzierżawy summę odstąpić byłem zmuszony, w roku więc 1820 interessa Teolińskie, bardzo dla mnie były trudne i ledwom mógł poopłacać procenta z ryzyka swoich funduszow. W roku 1821 zniżone nadto ceny na produkta i ztąd znowu potrzeba defolgowania possessorom postanowiła mnie w niemożności porządnego interesow załatwienia. Uważając więc, że mimo naylepsze moje intencye, interesow Teolińskich poprawić nie mogę, że owszem dalsze utrzymywanie się przy tym majątku może one pogorszyć, abym i sam sobie nic nie miał do wyrzucenia, i nie dał powodu narzekania kredytorom, postanowiłem cały majątek po rodzicach i bracie na mnie spadły, nic nie wyłączając poświęcić na satysfakcyą wierzycieli przez wieczysty onego rozdział. Że więc przez ten środek każdy z kredytorow na Teolinie ubezpieczonych, i wszelkiego tytułu pretensorow, po usprawiedliwieniu w obliczu prawa istotney swey należności, odbierze satysfakcyą, że oświadczając taxę i exdywizyą majątku Teolina z atynencyami i wszelkiey po rodzicach moich pozostałości wieczystą, wraz to do skutku doprowadzę do powszechney podaję wiadomości i takowe oświadczenie własną podpisuję ręką. Dat roku 1822 miesiąca kwietnia 12 dnia.

Graf Xawery Grabowski.

Roku 1822 miesiąca apryla 12 dnia. Przed aktami ziemskiemi powiatu wołkowyskiego stanąwszy obecnie W. Ignacy Kalenkiewicz szlachecki powiatu wołkowyskiego Sekretarz takowe oświadczenie do akt podał i dla dowodu w xiędze aktowey podpisał się, przyjąłem że jest w ak-

tach świadczę. Józef Kotkowski Regent Ziemski Wołkowyski.

Że takowe oświadczenie może bydź w Gazecie Kuryera Litewskiego umieszczone zaświadczam. Prezydent Ziemski Woł. Jerzy Olendzki.

P o z e w.

2. Według Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Wszech Rossyą etc. etc. etc.

Urodz. Józefowi byłemu vice-Marszałkowi powiatu wiłkomierskiego, Antoniemu Radcy Stanu i kawalerowi Łappom, Stanisławowi Prezydentowi Komissyi Likwidacyyney miasta Wilna i kawalerowi, oycu Benedyktowi i Wincentemu synom, Kazimierze i Franciszce córkom rodzącym się z Scholastyki Kuszelewskiey Niepokoyczyckim, dóbr Szłowian i Sterkańc z folwarkami Elminikami i Putwiszkami, oraz summy na zastawie Wiżun, dóbr Xiążąt Radziwiłłów będącey w powiecie wiłkomierskim leżących, kapitałów pieniężnych, majątku wszelkiego ruchomego, pozostałych po zeszłym Józefie Kuszelewskim Marszałku Wiłkomirskim, będącym naturalnym sukcessorom, Franciszkowi i samey Jmci Downarowiczom Sędziom b. granicznym wiłkomierskim małżonkom, wsiów Mieczun i Lelun, Antoniemu Domeykowi Sędziemu Ziemskiemu kowieńskiemu opiekunowi Urodz. Róży Domeykowey wsi Gierkańc, Onufremu Klimowiczowi Prezydentowi Granicznemu opiekunowi sukcessorów zeszłego doktora Elrycha, oraz Ignacemu i Elżbiecie z Tyszków Naruszewiczom Sędziom granicznym wiłkomierskim małżonkom, folwarku Putwiszek z poddaństwem do niego i wsiami należącemi, Mustafie Dowgiałłowi Półkownikowi i kawalerowi samego fundum Sterkańc i wsiów wyrożonych tradycyynym possesorom w folwarku Elminikach attynencyi od Szłowian Urodz. Tadeuszowi Pietkiewiczowi Sędziemu granicznemu wiłkomierskiemu zastawnemu possessorowi, we wsi Abramiszkach, Scholastyce z Strumiłłow Woyszwiłłowey Regentowey graniczney wiłkomierskiey w assystencyi jey opiekunow, Kazimierzowi i Adamowi braciom, Wiktoryi, Karolinie i Zofii siostrom i ich opiekunom Błażdżewiczom we wsi Woyszwiliszkach tradycyynym possesorom, pozew w mieyscu exekucyi przed Sąd Główny Litewsko Wileński Departamentu 2go, z powództwa Urodz. Antoniego byłego Chorążego wiłkomierskiego, Józefa Porucznika brygady byłych woysk Litewskich, Jana Szambelanica, Jerzego Kapitanowicza Kuszelewskich, którzy odwołując się do wyniesionych uprzednio przed Sąd Główny żałob, i za onemi w dniu 13 junii 1822 roku z obżałowanemi Niepokoyczyckiemi, Downarowiczami, Domeykami, Elrychami, Naruszewiczami, Dowgiałłą i Woyszwiłłową kontumacyynego, a z dalszemi na suspensie zostawiającego sprawę Sądu Głównego Dekretem pozywają i proszą na wszelki majątek po zeszłym Józefie Kuszelewskim Marszałku wiłkomierskim pozostały, jako to dobra leżące, summy pieniężne kleynoty, srebro, miedź, konie, bydło i wszelkiego rodzaju ruchomość, celem usatysfakcyonowania jego kredytorów, taxę i exdywizyą uznać, i Sąd Exdywizorski wyznaczyć, któremu przedpisać, ażeby komportacyą dostateczną na wszystkich stronach, a mianowicie na sukcessorach Marszałka Kuszelewskiego do celu wyświecenia, i zebrania wszelkiego po nim pozostałego majątku, naznaczył, exystujące tradycye podniosł inwentacyą wszelkiego majątku ziemnego, tudzież summ pieniężnych, kleynotów, złota, srebra, miedzi, cyny, koni, bydła rogatego i trzody, niemniey wszelkiego tytułu uczynił akta inkwizycyi, kalkulacyi i weryfikacyi z possessorami wszelkiego tytułu, jako też z sukcessorami, od daty śmierci Marszałka Kuszelewskiego wyexpediował, aby do złożenia zebranego majątku tychże sukcessorów zmusił, a jakie summy z pobieranych intrat okażą się bydź należącemi, tych na osobistym majątku repetycyi zastrzeżenia, gdyby zaś sukcessorowie przed usatysfakcyonowaniem antecessorskich długow majątku przez się posiadanego nie uiścili i nie odłużali, nałożyć zaprzeczenie, w porządku stosunków zbiegających się pretensorów po satysfakcyą reguły przepisać, stosunki oraz antecessorskie od poczynionych późniey przez obżałowanych rozróżnić i odosóbnić, zalecić wszelką ruchomość, dobytek i sprzęt przez obżałowanych Łappow i Niepokoyczyckich, wziętą i zabraną zlicytować kazać, i z tego ilość powziętą pieniężną na uspokojenie długow skarbowych zadeterminować, summę na zastawie dóbr Wiżun Radziwiłłowskich będącą składającą fundusz massy zeszłego Marszałka Kuszelewskiego, a przez Radziwiłłow sukcessorom w jakimkolwiek bądź sposobie opłaconą, lub przez zgodzenie się na ziemi inney opartą, do massy odpowiedzialności włączyć, i jaki tey summy obrót obżałowani przedsięwzięli przez ścisłą komportacyą wyświecić nakazać, i oną do funduszu wcielić, i tymże wierzycielom pod rozbior należną uznać, komorników na rozmiar ogółu ziemnego majątków, z przedpisaniem dla nich za pracę wynagrodzenia wyznaczyć, stosunki pretensorów do ziemi, wierzycieli do wierzycieli, i wierzycieli do massy rozpoznać, nakazać solaria dla Sądu, i onego utrzymanie z funduszu massy przepisać, amissyą w niestanności wierzycieli uznać zalecić, wierzycieli samych Niepokoyczyckich i Łappow do ich własnego majątku odesłać, sukcessorski zaś majątek od zniesienia ciężarów obżałowanych przez późnieysze zaprowadzenie nastałych oswobodzić, administracyą na majątki w sukcessyi po zeszłym Marszałku Kuszelewskim obżał. dostałe mającemu odpowiedzialność wręczyć, samych zaś obżałowanych Łappów i Niepokoyczyckich od wszelkiego wdania się administracyi i rządu ziemnemi majątkami z mieysc usunąć i onych wydalić nakazać, nakoniec wszelkie procedera in foro ubiquinario z kimkolwiek i o cokolwiek będące, jednoczasowemu rozpoznaniu do Sądu Taxatorsko-Exdywizorskiego odesłać, wydatki prawne powrócić nakazać, i to rozsądzić, co w czasie sprawy dowiedzie się. Z wolną tego pozwu poprawą.

Roku 1822 miesiąca augusta 31 dnia Woźny niżey podpisany zeznawam iż kopije poszczególne takowego pozwu w sprawie WWJPanów Antoniego Ziemskiego b. Chorążego powiatu wiłkomierskiego Józefa Porucznika brygady b. woysk Litewskich braci rodzonych, Jana Szambelanica, Jerzego Kapitanowicza synowców Kuszelewskich, oczywisto w dobrach Szłowianach JWWJPanom Stanisławowi Prezydentowi Kommissyi Likwidacyyney miasta Wilna i kawalerowi oycu, Benedyktowi i Wincentemu synom, Kazimierze i Franciszce córkom z Scholastyki Kuszelewskiey zrodzonym Niepokoyczyckim, w folwarku Elminikach, zastawnemu possesorowi WJPanu Tadeuszowi Pietkiewiczowi Sędziemu b. Granicznemu powiatu wiłkomierskiego, we wsi Abramiszkach atynencyi Szłowiańskiey possesorce WJP. Scholastyce z Strumiłłow Woyszwiłłowey Regentowey graniczney powiatu wiłkomierskiego w assystencyi opiekunow, we wsi Woyszwiliszkach, tradycyynym possesorom WJPanom Kazimierzowi i Adamowi braciom, Wiktoryi, Zofii i Karolinie siostrom Błowdziewiczom w assystencyi ich opiekunów, uprzednio zaś w teyże dacie roku augusta dnia JWWJPanom Józefowi zastępcy Marszałkowi b. wiłkomierskiemu, Antoniemu Radcy Stanu i kawalerowi Łappom, oraz Mustafie Dowgiałłowi Pułkownikowi i kawalerowi tradycyynemu possesorowi in fundo dóbr Sterkańc, w folwarku zaś Putwiszkach atynencyonalnym WWJPP. Ignacemu i Elżbiecie z Tyszków Naruszewiczom Sędziom granicznym wiłkomierskim małżonkom, JWJPanu Onufremu Klimowiczowi Prezydentowi b. granicznemu wiłkomierskiemu w stopniu sukcessorów zeszłego Elrycha doktora powiatu wiłkomierskiego opiekującemu się, we wsi Gierkańcach, WJPanu Antoniemu Domeykowi Sędziemu Ziemskiemu powiatu kowieńskiego opiekunowi po zeszłych Ignacym i Anieli z Downarowiczów Domeykach, WJPanny Róży Domeykó-

wny, we wsi Lelunach, WJPanu Franciszkowi i samey Jmci Downarowiczom Sędziom granicznym wiłkomierskim tradycyynym possesorom, do pomienionych majątków Szłowian i Sterkańc przysłuchujących w powiecie wiłkomierskim położonych, podałem, i termin rozprawy przed Sądem Głównym Litewsko Wileńskim Departamentu 2go zapowiedziałem. Tadeusz Meysztowicz Woźny powiatu wiłkomierskiego.

Roku 1822 miesiąca 7bra 2 dnia. Przed Aktami Ziemskiemi powiatu wiłkomierskiego stawając obecnie Woźny w górze wyrażony relacyą podanego pozwu urzędownie zeznał.

Przyjąłem Ignacy Junosza Dąbrowski Ziemski powiatu wiłkomierskiego Regent.

Roku 1822 7bra 12 dnia, że takowy pozew może bydź umieszczony w Gazecie Kuryera Lit. zaświadczam. Konstanty Zwolda Mejer Ziemski wiłkomierski Sędzia.

E x d y w i z y a.

2 Sąd Ziemski Ptu Szawelskiego za Remissami Wileńskiego Głównego Sądu drugiego Departamentu, sprawę JW. Józefa Burniewicza b. vice Marszałka Ptu Szawel. z jego kredytorami i byłym arendownym tenutorem dóbr rzeczonego JW. Burniewicza, W. Jerzym Szlejerem doktorem medycyny, we względzie tylko obliczenia należności, rozsądził: i w dniu dzisieyszym dekret swóy ogłosił; z konfrontacyi zaś wartości majątku i zarekognoskowanych długow, gdy się okazało że kredytorowie prez inekwitacyą niemogą otrzymać prawnego wynagrodzenia, postanowił przeto Sąd, własności debitora Exdywizyą, i tę czynność przyspieszając, aby kredytorowie w przewłóce czasu; na procentach nieszkodowali; wydzielania dla nich ziemi, dnia 18 teraźnieyszego miesiąca rozpocząć postanowił, i zjazd Sądu Exdywizorskiego na ten czas zadeterminował, dokąd naznaczeni do składu Exdywizorskiego sądu członkowie, w wyrażonym terminie, nieodmiennie zjadą, ażeby zatém natenczas wszyscy aktorowie sami lub przez plenipotentow summ rekognoskowanych pod ich utratą przybywali, przez ninieyszą awizacyą obowiązuje. Dat w Szawlach 1822 septembra 9 dnia.

Prezydent Ziem. Ptu Szawel. Giedymin.
Regent Dullewicz.

A r e n d a.

2 Dom w mieście Wilnie na Wielkiey ulicy W. Grunera, w tradycyi będący, cały lub pokojami jest do zaarędowania, ktoby życzył weyść w umowę raczy zgłosić się do W. Regenta Swiackiewicza, na Łotoczku w domie W. Zaykowskiego mieszkającego, gdzie o szczegółach powezmie informacyą.

Sąd Exdywizorski.

3. Sąd Taxatorsko Exdywizorski na usatysfakcyonowanie kredytorow Johana i Maryanny Klaudow w mieście Grodnie naznaczony, za powodem odebrania ukazow zwierzchniczych rychłego sądzenia kategoryow skarbowych, postanowił przez rezolucyą na dniu miesiąca augusta ogłoszoną wziąść całe dzieło exdywizyi w namowę dnia 26 teraźnieyszego miesiąca i roku, o czym dla zawiadomienia stron interessowanych przesłać awizacyą do Gazety Kuryera Litewskiego trzykrotną zamierzył. Zatém uwiadamia się wszystkie osoby, iżby przed wspomnionym dniem wszystkie objaśnienie uczyniły i dowody złożyły. Wprotokule podpisali Jan Sokołowski b. Sędzia Ziem. Grodz. Exdywizor. Antoni Dołobowski Adwokat Sądu Głównego Exdywizor. Ignacy Zyszkiewicz Pisarz Sądu Woytowsko Ław. Exdywizor.

Zgodno z opinią i protokułem exdywizorskim Jan Bartoszewicz Regent Exdywizorski.

U w i a d o m i e n i e.

1 Niżey podpisany ma honór Szanowney Publiczności swóy odjazd uwiadomić, że kto jeszcze życzy sobie z moich optycznych towarów coś kupić, raczy mnie łaskawie odwiedzić. Te towary są następujące do sprzedania jako to: okulary konserwacyyne dla każdey twarzy blask tylko mającey, oraz dla osób krótki wzrok mających, że w dalekiey odległości widzieć i czytać mogą. 2) Prespektywy duże do widzenia w dalekie strony, Mikroskopy, Perspektywy, wszelkie gatunki Pryzma i Konis, zwierciadła palące i wydrążone, wszelkich gatunków zwierciadła, które mogą bydź użyte do rysunków, Camera obscura, Laterna magica, Szkła do tarczy strzelania i kąpania i insze termometry, perspektywy achromatyczne duże i małe i teleskopy tak bawarskiey jako też angielskiey fabrykacyi. Nowy gatunek maszynki do zapalenia i świecenia która nigdy nie potrzebuje napełnienia, i tych podobnych gatunków więcey. Także jest wiele gatunków które od tych artykułów należą. Spodziewam się, że moi Szanowni Panowie którzy już odemnie kupili, o dobroci tych towarów są przekonani. Sklep w domie Michela Zetela naprzeciw hobwachtu, pobyt móy w tyteyszym mieście do ostatniego septembra. Zostać mnie można z rana od godziny 8mey aż do 6tey w wieczor. W. H. Reichenbach

---

3. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż dla targow na oddanie od 1go stycznia 1823 roku w trzyletnią arendowną tenutę w mieście Wilnie wag i miar, ten Rząd naznaczył terminy 4, 7 i 9, następującego 8bra; a zatém życzący mieć udział w tych targach, zechcą na te terminy jawić się z prawnemi kaucyami do Wileńskiey Izby Skarbowey, w którey i uprzednie do targow kondycye będą objawione. Dnia 9 7bra 1822 roku.

Assessor Nowicki.
Sekretarz Wierzbicki.
Stołonaczalnik Kowalenok.

Od dnia 1go października, zaczyna się prenumerata na ostatni kwartał roku bieżącego, na Gazetę Kuryera Litewskiego. Cena zwyczayna rub. 2 kop. 25.

Obserwacye meterologiczne.	Czas obserwacyi		Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.		Wiatry.	Odmiana w powiet.
	dnia 16	średnia	27 cal. 11.66 lin.	+ 4,5	stopni	Polud. Zachodni	Pochmurno
	dnia 17	średnia	28 — 2,06 —	+ 4,08	— —	Zachodni	Pogoda
	dnia 18	godz. 6	28 — 2,1 —	o	— —	Zachodni	Pogoda